

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ
ТЕХНОЛОГІЙ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ПРИКЛАДНОЇ ЕКОНОМІКИ І МЕНЕДЖМЕНТУ
ім. Г. Е. ВЕЙНШТЕЙНА**

ТЕЗИ

**ІІІ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ СОЦІАЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ:
ПОГЛЯД МОЛОДІ»**

**6 – 7 КВІТНЯ 2021 р.
м. Одеса**

фінансового результату діяльності та прибутку підприємства, як джерела фінансування діяльності самого підприємства, так й бази формування доходів державного і місцевого бюджетів країни.

Література:

1. Антонюк О.П., Ступницька Т.М., Купріна Н.М. Економічний аналіз (практикум): навч. посіб. Львів: «Магнолія 2006», 2015. 326 с.

2. Купріна Н.М., Шаталова А.В., Апостолов К.В., Бачинська О.В. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства: теоретичний та практичний аспект // Економіка харчової промисловості. 2018. Т. 10, Вип. 4. С. 48-57. doi: 10.15673/fe.v10i4.1132

3. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності, затв. наказом Міністерства фінансів України 28.03.2013 № 433 за станом 30.12.13 р URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0433201-13#Text> (дата звернення 12.03.21)

4. Полятикіна Л. І., Новикова С. В. Облік і аналіз фінансових результатів господарської діяльності підприємства // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Сер. Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2018. Вип. 20, Ч. 2. С. 170-173

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ДОХОДІВ, ВИТРАТ І ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НА ПІДПРИЄМСТВАХ НАФТОГАЗОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Лунга Д.О. та Рувьова К.О. студентки спец. 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Науковий керівник – викладач Овсова Г.В.

Фаховий коледж нафтогазових технологій, інженерії та інфраструктури сервісу ОНАХТ, м. Одеса

Вступ. Група «Нафтогаз України» — вертикально-інтегрована нафтогазова компанія, що здійснює повний цикл операцій з розвідки та розробки родовищ, експлуатаційного та розвідувального буріння, транспортування та зберігання нафти і газу, постачання природного і скрапленого газу споживачам.

Група здійснює безперебійний транзит газу до європейських споживачів, імпортує газ, а також займається переробкою газу, нафти та конденсату на п'яти газопереробних заводах (ГПЗ), що входять до складу групи, виробляючи на них скраплений газ, моторні палива та інші типи нафтопродуктів. Компанія має фірмову мережу автозаправних станцій.

Група є найбільшим платником податків в Україні. У 2018 році надходження від групи склали 137 млрд гривень податків і дивідендів, а це близько 15 % загальних доходів державного бюджету.

Види діяльності підприємства. У бухгалтерському обліку НАК "Нафтогаз України" доходи і витрати поділяються за видами діяльності:

1) Звичайна діяльність-будь-яка діяльність підприємства. Наприклад, виробництво і реалізація продукції, виконання робіт, надання послуг,

реалізація оборотних активів. Звичайна діяльність підприємства, у свою чергу, поділяється на операційну, фінансову та іншу діяльність.

2) Операційна діяльність - це основна діяльність підприємства, яка приносить дохід, а також інші види діяльності, які не є інвестиційною чи фінансовою діяльністю.

3) Основна діяльність - це операції, пов'язані з виробництвом або реалізацією продукції, що є головною метою створення підприємства і забезпечують основну частку його доходу.

4) Інша операційна діяльність - включає реалізацію оборотних активів (крім фінансових інвестицій), операційну оренду активів, операції з операційної курсової різниці, створення резерву сумнівних боргів тощо.

5) Фінансова діяльність - включає реалізацію інших це зміни розміру і складу власного і позикового капіталу підприємства. Наприклад, випуск акцій, облігацій, одержання кредитів і позик.

6) Інвестиційна діяльність - сукупність операцій з придбання та продажу довгострокових (необоротних) активів, а також короткострокових (поточних) фінансових інвестицій.

Класифікація доходів. Відповідно до видів діяльності, визнані доходи класифікують за такими групами:

- дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг);
- інші операційні доходи;
- фінансові доходи;
- інші доходи.

НАК "Нафтогаз України" отримує доходи від основного (реалізація нафти і газу, паливних продуктів; транспортування газу; доходи від послуг зберігання та постачання нафти та газу; ремонт і сервісне обслуговування та інше) та інших видів діяльності.

Облік доходів основної діяльності. Для обліку доходів на НАК "Нафтогаз України" застосовують як і на всіх інших підприємствах рахунки сьомого класу. Кожній групі доходів відповідають конкретні субрахунки.

- 701 "Дохід від реалізації готової продукції"
- 702 "Дохід від реалізації товарів";
- 703 "Дохід від реалізації робіт і послуг";
- 704 "Вирахування з доходу".

Проте особливістю для підприємств нафтогазового комплексу є те, що даний облік доходів дуже деталізований за видами доходів, за категоріями споживачів та передбачає аналітику 1-го, 2-го, 3-го, 4-го порядку.

Крім цього для цілей бухгалтерського обліку, складання фінансової та консолідованої звітності в цілому по НАК "Нафтогаз України" із визначеною періодичністю (щомісячно) на підставі „авізо" здійснюється передача доходів (всіх субрахунків рахунків класу 7) у кореспонденції з відповідним субрахунком рахунку 683 «Внутрішньогосподарські розрахунки » з обов'язковим наданням розшифровок в межах кожної юридичної особи.

Доход від надання послуг, інший дохід операційної діяльності, дохід від іншої звичайної діяльності. *Дохід, пов'язаний з наданням послуг,*

визнається, виходячи із ступеня завершеності операції з надання послуг на дату балансу, якщо може бути достовірно оцінений результат цієї операції. Результат операції з надання послуг може бути достовірно оцінений за наявності всіх наведених нижче умов:

- можливості достовірної оцінки доходу;
- імовірності надходження економічних вигод від надання послуг;
- можливості достовірної оцінки ступеня завершеності надання послуг на дату балансу;
- можливості достовірної оцінки витрат, здійснених для надання послуг та необхідних для їх завершення.

Облік інших доходів операційної діяльності. Визнання доходу цільового фінансування. Визнання доходу від цільового фінансування полягає в тому, що дохід від цільового фінансування визнається тільки в сумі витрат, пов'язаних з цим фінансуванням. Цільове фінансування не є доходом, поки не існує підтвердження того, що воно буде отримане та підприємство виконає умови щодо такого фінансування.

Доходи від іншої звичайної діяльності. На рахунку 74 «Інші доходи» відображаються доходи від інших операцій, які виникають у процесі звичайної діяльності, а саме:

- реалізація фінансових інвестицій
- відновлення корисності необоротних активів
- отриманий дохід від неопераційних курсових різниць
- дохід від безоплатно отриманих оборотних активів

Облік витрат. Облік витрат підприємства регламентується П(С)БО 16 "Витрати". Проте деякі види витрат можуть регулюватися іншими П(С)БО: витрати від уцінки фінансових інвестицій-П(С)БО 12 "Фінансові інвестиції"; витрати з податку на прибуток- П(С)БО 17"Податок на прибуток" та ін.

НАК «Нафтогаз України» веде облік витрат із застосуванням рахунків 8 і 9 класів для забезпечення більш повної та детальної інформації про діяльність підприємства.

На рахунках класу 8 "Витрати за елементами", крім рахунку 85 "Інші затрати", в НАК «Нафтогаз України» ведеться облік витрат операційної діяльності за такими елементами витрат:

- Матеріальні витрати - рахунок 803
- Витрати на оплату праці - рахунок 813
- Відрахування на соціальні заходи - рахунок 82;
- Амортизація - рахунок 83
- Інші операційні витрати - рахунок 84.

Оскільки підприємство НАК «Нафтогаз України» ведуть облік витрат з використанням рахунків класу 8 і 9, то вони щомісячно списують сальдо рахунків класу 8 у кореспонденції з рахунком 23 «Виробництво» і рахунками класу 9 «Витрати діяльності».

Витрати з податку на прибуток. Витрати (дохід) з податку на прибуток від звичайної діяльності – це скоригована сума поточного податку на прибуток

на величину відстрочених податкових зобов'язань та відстрочених податкових активів і є складовою фінансового результату від звичайної діяльності.

До складу витрат відносяться і витрати з податку на прибуток. Податки на прибуток визнаються витратами згідно з Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 17 "Податок на прибуток". Облік цих витрат ведеться на рахунку 98 "Витрати з податку на прибуток".

Облік фінансових результатів. Для обліку доходів, витрат і фінансових результатів використовуються рахунки 7, 8, 9 класів. Ці рахунки можна назвати номінальними. На кінець відповідного звітнього періоду сальдо за рахунками 7 і 9 класу переносяться на рахунки фінансових результатів. Кожного нового звітнього періоду рахунки 7 і 9 класів починаються з нульового сальдо. Для визначення фінансового результату звітнього періоду потрібно порівняти доходи звітнього періоду з витратами, що були здійснені для отримання цих доходів. Фінансові результати визначаються на рахунку 79 "Фінансові результати". За дебетом цього рахунку відображаються суми витрат в порядку їх закриття, а також належна сума нарахованого податку на прибуток, за кредитом-суми в порядку закриття рахунків обліку доходів. Цей рахунок має чотири субрахунки, на яких визначається фінансовий результат по кожному виду діяльності.

Фінансовий результат від операційної діяльності включає в себе фінансовий результат від реалізації готової продукції, товарів, робіт, послуг, а також інші операційні доходи і витрати. Фінансовий результат від операційної діяльності визначається на рахунку 791 "Результат операційної діяльності". На кінець звітнього періоду, за даними цього рахунку розраховується прибуток (збиток).

Література:

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні».
2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід».
3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати».
4. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 17 «Податок на прибуток»,
5. Орлова, В. К. Бухгалтерський облік на підприємствах нафтогазової промисловості : навч. посіб. / В. К. Орлова, С. М. Кафка. - Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2013. - 783 с.

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПОНЯТТЯ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ

Мельник Д.О., студ. СВО «Магістр», ф-туЕБіК

Крижанівська К.В., студ. СВО «Бакалавр», ф-туЕБіК

Іванус А.В., студ. СВО «Бакалавр», ф-туЕБіК

Науковий керівник: Маркова Т.Д., доцент

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

Виробництво готової продукції та її склад було й залишається актуальним питання з давніх часів, а в сучасних умовах розвитку науково-технічного прогресу та цифрової економіки має підвищений інтерес.

42. **ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПОДАТКОВОЇ ЗВІТНОСТІ** 85
Крижанівська К.В., студ. СВО «Бакалавр» ф-ту ЕБіК
Керівник – д.е.н., доц. Ткачук Г.О.
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса
43. **АСПЕКТИ АНАЛІЗУ ДОХОДІВ ТА ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ** 87
ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ
Легчиліна С.В., Цимбал Д.В., студ. СВО «Магістр» ф-ту ЕБіК
Худобенко Н.А., студ. СВО «Бакалавр» ф-ту ЕБіК
Наукові керівники – к.е.н., доц. Ступницька Т.М.,
к.е.н., доц. Тарасова О.В.
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса
44. **БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ДОХОДІВ, ВИТРАТ І ФІНАНСОВИХ** 89
РЕЗУЛЬТАТІВ НА ПІДПРИЄМСТВАХ НАФТОГАЗОВОЇ
ПРОМИСЛОВОСТІ
Лунга Д.О. та Рувльова К.О. студентки спец. 076 «Підприємництво,
торгівля та біржова діяльність»
Науковий керівник – викладач Овсова Г.В.
Фаховий коледж нафтогазових технологій, інженерії та інфраструктури
сервісу ОНАХТ, м. Одеса
45. **ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПОНЯТТЯ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ** 92
Мельник Д.О., студ. СВО «Магістр», ф-ту ЕБіК
Крижанівська К.В., студ. СВО «Бакалавр», ф-ту ЕБіК
Іванус А.В., студ. СВО «Бакалавр», ф-ту ЕБіК
Науковий керівник: Маркова Т.Д., доцент
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса
46. **РИЗИКИ, ЯКІ ПОВ'ЯЗАНІ З АКРЕДИТИВНИМИ ОПЕРАЦІЯМИ** 95
Миропольська М.В., студ. СВО «Бакалавр» ф-ту ЕБіК
Науковий керівник – к.е.н., доц. Стасюкова К.В.
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса
47. **ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ДЕБІТОРСЬКОЇ ТА** 96
КРЕДИТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ
Мишалова Ю.О., студ. СВО «Бакалавр» ф-ту ЕБіК
Науковий керівник – к.е.н., доц. Ступницька Т.М.
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса
48. **АНАЛІЗ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ:** 99
ТЕОРЕТИЧНИЙ ПІДХІД
Накорик А.В., студ. СВО «Магістр» ф-ту ЕБіК
Наукові керівники – к.е.н., доц. Ступницька Т.М.,
к.е.н., доц. Ощепков О.П.
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса
49. **ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ НА** 102
ПІДПРИЄМСТВІ
Начев А.І., студ. СВО «Бакалавр» ф-ту ЕБіК
Науковий керівник – к.е.н., доц. Євтушевська О.О.
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса